

סמון לציון הרב הקדוש
רבי שלמה מקרלין זצוק"ל הי"ד

| גליון 103 |

פרשת נח תשפ"ג

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

פרשת נח

את האלקים התהלך נח (ו, ט).
'הלך' לא כתיב אלא 'תהלך',
שכולל עבר ועתיד שהרי כתיב
ג"כ 'תהלך לפני והיי תמים' - ציווי
לעתיד. זה מורה דרך לכל איש
ישראל, לדבק את עצמו ומחשבתו
להבורא ית' ב"ה וב"ש תמיד ולילך
תמיד עם הקב"ה. (תהלך לשון
עבר ולשון עתיד, גאנג איז תמיד
פאראן, מידארף גיין מיט גאט.)

(בית אהרן כד, ב, ובתוספת מתיקון החסר)

עשה לך תבת עצי גפר (ו, יד).
לכאורה הוא תמוה, כי אם רצה
הקדוש ברוך הוא להציל את נח
מן המבול למה היה לו להטריחו
לעשות תיבה. ועוד איתא שבנין
התיבה נשתהה ק"ך שנה, והלא
הרבה הצלות יש לו, ובפרט לפי
דאיתא שבא"י לא היה המבול, היה
לו לשלוח אותו לא"י. רק שבאמת
נוכל לומר שנה היה צריך להמבול,
וכמו כל הדור שלא היו יכולים
להתקן רק על ידי המבול, כך נח
ובניו גם כן היו צריכים להתקן
ע"י המבול, רק שמצא חן בעיניו
והסגיר אותו בתיבה, ונתקן כפי
הצריך להם, ונעשה אח"כ בריה
חדשה.

(ע"פ ד"ת לסיק מסטאלין ב"א ט, א)

ופתח התיבה בצדה תשים (ו, טז).
ונוכל לומר על זה הדרך, כי על פי
פשוט אנו מבקשים בשמונה עשרה
לצורך עצמנו גאולה רפואה ופרנסה
כו', וצדיקים מוצאים בהבקשות
הללו צורך גבוה. לזה אומר הפסוק
שעיקר כוונתך בעת התפילה יהיה
רק צורך גבוה: "ופתח התיבה" -
היינו פתיחת התיבה מה שהתיבה
מורה על פי פשוט, "בצדה תשים"
- היינו מה שמבקשים רפואת הגוף
ופרנסה זה יהיה אצלך טפל.

(בית אהרן כד, ד)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר
'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

ריחוק

רבות עשית אתה ד' אלקי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו (תהלים מ, ו). בשם הצדיק הקדוש ר' שלמה קארלינער זצוק"ל: אימתי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו - כשאין ערוך אליך.

(בית אהרן קכח, ב)

עיטורי קדוש

למחרת בהגיע ליל הסדר השני תקפתו עייפות גדולה ונתנמנם, וכאשר הקיץ נוכח לראות לגודל חדרתו שישן זמן רב והוא כבר ממש קודם חצות לילה, ותיכף נזדרז לערוך את הסדר במהירות ובחפזון כדי שיגיע לאכילת האפיקומן קודם חצות, וחלשה דעתו מאד מהסדר הלז והיה שרוי בשברון לב רב. אחר החג נסע ובא אצל רבו הק', והנה מיד כשבא אל החדר נענה החוזה ואמר אלי: הסדר הראשון היה גם הוא די טוב, אבל הסדר השני היה לעילא ולעילא והרעיש את כל העולמות, כי היה מתוך שברון לב והוא גדול הרבה מלשוטט בעולמות העליונים. וזהו מה שאמר מרן הרש"ק זי"ע: אימתי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו - כאשר אין ערוך אליך, והבן.

חשוב כלימוד ואמירת תהילים

גם היה מעשה אצל מרן אדמו"ר מהר"י מסטאלין זיע"א, שפעם אחת בצפרא דשבתא קודם התפילה נכנס ובא לביהמ"ד יהודי פשוט שלא היה שייך לדרך החסידות. ביושבו בביהמ"ד ראה איך שהקהל מתכונן לתפילה, זה לומד גמרא וזה הוגה בזוהר הק' ואילו אחרים אומרים תהלים או מעבירים הסדרה, ונשבר לבו בקרבו כחרס הנשבר על מצבו השפל. והנה רבינו הק' היה מרגיש במחשבתו בשברון לבו של הלה. לאחר התפלה בעת הקידושא רבא נענה רבינו ואמר: מהו דף גמרא קודם התפילה? כשיהודי שובר את לבו היטב לפני השי"ת - זהו דף גמרא קודם התפילה! מהו פרק תהלים קודם התפילה? כשיהודי שובר את לבבו היטב לפני השי"ת - זהו פרק תהלים קודם התפילה! ובלשונו הק': ואס הייסט א בלאט גמרא פארין דאווינען? א איד צובערעכט זיך גוט די הארץ פארין אויבערשטיין - דאס איז א בלאט גמרא פארין דאווינען. ואס איז א קאפיטל תהלים פארין דאווינען? א איד צובערעכט זיך גוט די הארץ פארין אויבערשטיין - דאס איז א קאפיטל תהלים פארין דאווינען.

והרגיש הלה בעצמו כי דבריו הק' של רבינו מכוונים אליו, ואכן כשעבר אח"כ בשעת אמירת לחיים חזר רבינו זיע"א שוב על דבריו הנ"ל, ותחי רוחו.

סימן לקרבת ה'

כשמרגישים שברון לב מחמת הרגשת ריחוק מה', סימן הוא שאז קרובים אליו. וכך ביאר מאמר זה כ"ק מרן אדמו"ר הבית אהרן מקארלין זי"ע [מובא בכתב יד, ובקצרה בבית אהרן שם]:
ביום ו' עש"ק [פ' תבוא] בעת סעודת הבוקר, בעת חדות לבו בדברו מחזרת החתונה למז"ט, אמר בשם אביו ז"ל, שהיה רגיל לומר בעת כזאת פסוק "רבות עשית אתה ד' אלקי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו".
ואמר ר' אברהם יצחק ז"ל בשם הצדיק הק' רש"ק זצוק"ל: "אימתי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו - כשאין ערוך אליך", ולא פירש.

ואמר הוא [הבית אהרן] פירוש ע"ז, ע"ד שאמר אביו ז"ל על פסוק "מרחוק ה' נראה לי", היינו כשאני מרחוק אז ה' נראה לי, וכשדומה לי שה' נראה לי אז בוודאי אני מרחוק. ועל דרך זה פירש גם-כן כאן, אימתי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו - כשאין ערוך אליך.

בשברון הלב קרובים יותר אל ה'

אפשר להסמיק לזה הענין שני סיפורים המראים לדעת כי אדרבה, בשברון הלב שבא מחמת הרגשת הריחוק מה' - יש מעלה יתירה בקודש, וכדלהלן (ארחות אהרן נצבים, תהלות אהרן קנד):

מעשה בהרה"ק רבי שמואל מקאריב זי"ע תלמיד הרה"ק מלובלין זי"ע, ששנה אחת בערבי פסחים לא היתה הפרוטה מצויה בכיסו לצרכי החג, ואף לא עבור כזית מצה ויין לארבע כוסות. אולם הוא החליט בדעתו שלא לבקש משום אדם לעזרו כי כן היה מנהגו, ולא גילה לשום איש מזה ושם בה' מבטחו שישלח לו עזרו מקודש.

והנה רבו הרה"ק מלובלין זי"ע היה רואה זאת ברוח קדשו, וביקש מגביר אחד שבא אצלו שישלח לרבי שמואל את כל צרכי הפסח, ושלח אליו בערב החג מרכבה מלאה כל טוב במאכלים ומגדנות וכלים נאים. בראות זאת רבי שמואל נתמלא לבו שמחה והרחבת הדעת, שלא היה צריך לשנות ממנהגו לבקש מנדיבים. ובליל התקדש חג ערך את הסדר בשמחה ובהתלהבות גדולה כדת וכדין והיה מרחף בעולמות העליונים. והנה

סיפור מאילנא דחיי

רבינו הקדוש • צדיקי דורו • הדבקים בחיים

כתב שמלאכי השרת משתמשים בו

בדבר וליבם חומד את צלילם של מטבעות הזהב. בכל פעם שנצרך אחד מבני הישיבה לעמוד ולהתייצב בפני הצבא, התמלא הרבי דאגה רבה, היה מתפלל באריכות ובדמעות להצלת התלמיד ואף עורך תפילת רבים בקרב בני הישיבה. כך היה גם כאשר חיים, אחד מטובי הבחורים, נקרא לעמוד למבחן אצל מפקדי הצבא. חיים היה תמיר ובריא בשר, ומשך אפסו סיכויי להעמיד פני חולה. והנה בטרם יצא חיים לדרכו, קרא אותו הרבי לחדרו. הרבי טבל את אצבעו הקדושה בפחם שבתחתית התנור, ורשם דבר מה על מצחו של הבחור, לאחר מכן נטל פיסת נייר ועמה מחק את הרשימה שעל מצחו. ואז הזהיר את חיים כי מאן ואילך ועד שיחזור בשלום, יזהר מאוד לבל יביט בפניו של גוי כלשהוא. יצא חיים למפקדת הצבא כשעיניו מושפלות כל העת, והנה אך נכנס לבניין הצבא ומיד החלו כל החיילים השוהים במקום להביט בו בפליאה ותמהון, משל היה חריג ומוזר. לאלתר, ללא שאלות ודברים, חתמו לו כתב פטור ושילחוהו לשלום. חזר חיים בשמחה לישיבה ונכנס אל הרבי לבשר את הבשורה. "גלה לי רבינו מה כתב על מצחיי", ביקש חיים לדעת, אולם הרבי ענה בחיך צופן סוד: "כתב שמלאכי השרת משתמשים בו..." (ע"פ יולדות רבינו בספר חובת התלמידים, להגל הארציטי הע"ס - ד' חשוון תשי"ד-תשפ"א)

נודעה בשערים היתה ישיבת 'דעת משה' בראשות הרבי הקדוש רבי קלונימוס קלמן מפאסצנה זיע"א הי"ד. מאות בחורים חבשו את ספסליה ולמדו ושקדו בה בהתמדה רבה, אף הגו בדיני איסור והיתר, נבחנו וקיבלו כתב היתר פסיקה והוראה. בבת עינו של הרבי היתה הישיבה הקדושה, שנקראה על שם חותנו ודודו הרה"ק ר' ירחמיאל משה מקוניץ זיע"א, מורו ורבו של הרבי בשנות יתמותו עוד בטרם נעשה לחתנו. תחת צילו קנה הרבי מפאסצנה את תורת קארלין - ממנה ינק כל ימי חייו ועל פיה התהלך בקודש, אותה קיבל הרה"ק ר' ירחמיאל משה בבית אביו חורגו הרה"ק בעל הבית אהרן מקארלין זיע"א. הרבי מפאסצנה הכביר בהבנת נבכי הנפש והיה ענק חינוכם והעמדתם של בני הנעורים - מאז ועד עצם היום הזה ע"י ספרו הגדול 'חובת התלמידים'. את ישיבתו הקים בשנת תרפ"ג. תחילה מנתה הישיבה אך שתי כיתות בלבד, אולם עד מהרה מנתה המתבתא מאות רבות של בחורי חמד יקרים מפז. באותה תקופה היה הצבא הפולני מגייס את כלל הנערים שהגיעו לגיל שמונה עשרה. היתה זו צרה צרורה, ובתחבולות ובדרכים שונות ומשונות ניסה כל אחד להשתמט מן הגזרה, חלקם מעמידים פני חולה, אחרים פני שוטה, וחלקם מנסים את מזלם במתת בצע ממון בהיחבא לידי הערלים בעלי ההשפעה - שידם

חידת השבוע

ילדי רבינו שלמה

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

החיים בלודמיר

חידה: כיצד ניצל חיים מחובת ההתגייסות לצבא הפולני?

הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחיג לקו לודמיר 02-3011122. להכנס לשלוחת הילדים - שלוחה מספר 0, ולפעל לפי ההוראות. בין הפותרים נכונה תגורל זכות רכישת ספרים. החל משבוע הבא יפורסמו שמות הזוכים -

אוצרות ומשגים

...
חלפו ימים. שמו של רבי שלמה יצא למרחקים, הכל הכירו כבר וידעו כי תורתו אמת ודרכיו אמת. דמותו היתה נערצת על הכל לאין שעור, ומצבו החמרי הוטב עשרות מונים. כמוכן שהוא ומשפחתו כבר התגוררו בבית משלהם. ביום מן הימים חלה החיט, ומצבו הדרדר מיום ליום. הוא שכב בביתו חלש וחסר אונים, והרופא שבא לביתו בשר בשורות בלתי משמחות. יאנושה היא מחלתו וימיו האחרונים קרבים ובאים, הודיע הרופא בצער ובשמוע כן משמשי של הרבי הקדוש, הודיעו לו זאת ובשרו לו כי החיט חולה עד מאד, וקרוב הוא להחזיר את נשמתו לבוראו. שמע הרבי את הדברים ופניו הקדושות הרצינו, ואז צוה כי כאשר יסתלק החיט מן העולם, יבואו מיד להודיע לו על כך. ואכן החיט נפטר כעבר זמן קצר. אולם המשמשים שכחו להודיע על כך לרבי שלמה באופן מדי. כבר יצאה ההלוייה מבית החיט לעבר בית העלמין, בלית כל בני העיר שהצטערו על פטירתו של החיט הכשר. ומשהגיעו הקהלה סמוך לביתו של הרבי, נזכרו לפתע המלונים בבקשתו של הרבי וזעקה נמלטה מפייהם: "אוי עלינו להודיע לרבינו כי החיט נפטר!" המשג בגליון הבא בעז"ה

בפרקים הקודמים ספרנו כיצד התקרב רבינו שלמה לדרך החסידות, וכיצד התנגדו לכן סובביו ומשפחת חותנו בטרם זכו להכיר ולדעת את גדלתו של רבינו. השבוע נספר לכם, ילדי רבינו שלמה היקרים, את ספורו של החיט. ...

באותם ימים, החל רבינו הקדוש להתקרב לדרך החסידות, שעה את כל חייו מן הקצה אל הקצה והפך את כל מנהגיו וסדרי. סובביו וחותנו שטרם זכו להבין את רום מעלתו וקדושתו, סרבו בכל תקף לסייע בידו ולתמוך בו. לפיכך היה הרבי עני ואביון, ומצבו היה קשה ונורא. זוגתו וילדיו הרעים רעבו ללחם, בגדיהם היו קרועים ובלויים, ואפילו קורת גג ראויה לשמה לא היתה להם. עד שהגיע החיט. היה זה יהודי פשוט אך טוב לב ששמש לפרנסתו כחיט. חיט זה ראה את המשפחה המתפרטת ולבו התמלא רחמים. הוא החליט לפרס עליהם את חסותו ולדאג לכל צרכיהם. האיש הרחום הועיד לרבינו שלמה ומשפחתו חדר שלם בביתו, הביא לשם מטות נוחות, והגיש בפניהם יום יום מאכלים חמים וערבים. כך ארך היהודי את המשפחה העניה זמן רב, כשבדיד נופלת הזכות הכפירה - לסייע לצדיק וגדול כרבינו הקדוש.

חודש תשרי בעיר לודמיר

על ציון הרבי: נכון לעתה, המלחמה הסוערת עדיין נמשכת במלוא עוזו, אולם כפי שכבר כתבנו בעבר - לודמיר ניצבת כמו באי של שלווה ורוגע בעין הסערה, בשל ריחוקה הפיזי ממקומות הלחימה. אולם, דרכי ההגעה עד ללודמיר עלולות לעיתים להיות מלוות בקושי ואריכות זמן, לפיכך הרינו לציין בפני כל החפצים לעלות לודמיר את מספר הטלפון לכל הביוררים בנושא: 02-5435660.

גבול פשעמישל

לאחרונה הוכחה דרך מקורית לחצות את הגבול בבטחה, בקלות ובמהירות יחסית. מדובר בחציה דרך גבול פשעמישל, הניתן לחציה רגלית לאחר ירידה מרכב ההסעה. נוסעים רבים שעברו דרך גבול זה ממליצים בכל פה לעשות משם את הדרך. ניתן לקבל מידע מלא בטלפון הנ"ל. בברכת צאתכם ובואכם לשלום והאטיס געפויט אלעס גוט.

לכבוד ראש השנה נשלח במיוחד אל לודמיר שופר כשר ומהודר ע"י ידידנו מזכה הרבים הר"ר יצחק גרוסמן הי"ו, יחד עם ערכת סימנים לסעודת החג. בימי ראש השנה כינס ראש הקהילה בלודמיר את כלל תושבי העיר היהודים, אף אלו הרחוקים מעט עדיין מקיום המצוות - ותקע בפניהם בשופר, אח"כ הסבו לסעודת החג בצוותא באוירה מרוממת במיוחד. אין ספק כי רבינו הניצב בלודמיר כמו בחיים חיותו התמלא קורת רוח גדולה נוכח קירובם של היהודים, זאת הודות לפעילות הכבירה והרמה ההולכת ורוחשת בחודשים האחרונים בעיר, וזאת כפי אמרתו הנודעת: "מוטב ליהודי לרדת ולשקוע עד עומקו של רפש, בשביל לקרב ולהציל יהודי".

הגעה ללודמיר בימי המלחמה עם תחילת ימי החורף הבאים עלינו לטובה ולברכה, הרינו להציג כאן את דרכי ההגעה ללודמיר, לחפצים לפקוד את המקום הקדוש ולהשתטח